

1 ZÁKLADY RIADENIA RIZÍK

„Riziká sú prítomné v každej z ľudských aktivít. Nedá sa s istotou povedať, kedy príde k ich nepriaznivému prejavu, ale efektívnym riadením rizík je možné sa na ich negatívny vplyv lepšie pripraviť.“

Benoît B. Mandelbrot

Cieľ a zameranie kapitoly:

- ☞ definovať a charakterizovať riadenie rizík;
- ☞ poukázať na význam osobného a podnikateľského riadenia rizík;
- ☞ opísať jednotlivé kroky v procese riadenia rizík;
- ☞ priblížiť metódy a techniky riadenia rizík a vyhodnotiť ich vhodnosť použitia v rôznych situáciách;
- ☞ aplikovať zistené poznatky na vytvorenie plánu riadenia rizík.

Riadenie rizík je neodmysliteľnou súčasťou riadenia každej organizácie alebo podniku. Rýchla a primeraná reakcia na prejavy rôznych rizík sú kľúčové pre prežitie a dlhodobý rast organizácií. Preto je nevyhnutné poznať nielen riziká, ktoré ohrozujú podniky alebo jednotlivcov, ale aj metódy, pomocou ktorých možno prejavy týchto rizík zmiernovať alebo ich eliminovať do maximálnej možnej miery. V praxi síce poznáme veľký počet metód na riadenie rizík, často však jednotlivci alebo podniky narádzajú na ich určité obmedzenia a musia následne voliť takú stratégiu, ktorá je pre nich aj nákladovo výhodná. Účinné riadenie rizík má svoj význam nielen pred vznikom určitej škody, ale aj po jej vzniku, kedy je tlak na rýchle konanie a efektívne využitie zdrojov ešte väčší.

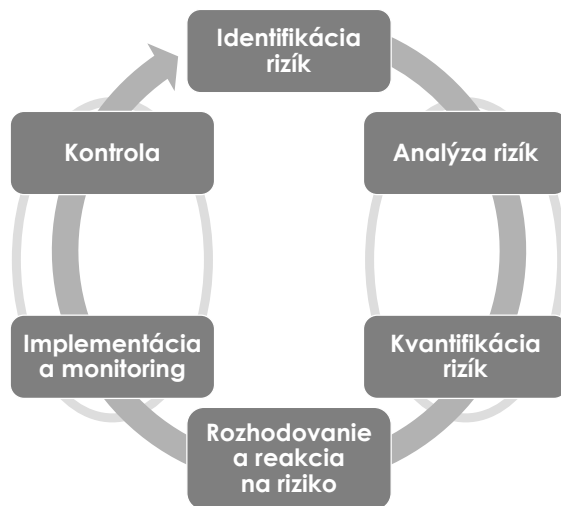
1.1 Vymedzenie pojmu riziko

Pre pochopenie problematiky riadenia rizík treba predovšetkým charakterizovať pojem riziko. Len málo pojmov v sebe zahŕňa toľko rôznych dimenzií ako pojem riziko (angl. *Risk*). Využíva sa často v bežnej komunikácii i v odborných a vedeckých kruhoch. Ak zadáme do webového vyhľadávачa pojem „riziko“, nájdeme viac ako 16 miliónov odkazov, v anglickej mutácii „*risk*“ nám vyhľadávач ponúkne až takmer 1,5 miliardy odkazov.¹ Aj tento jednoduchý test poukazuje na vysokú frekvenciu používania pojmu riziko v súčasnej spoločnosti. Je teda prekvapivé, že **neexistuje jednotná definícia pojmu**

¹ Podľa www.google.sk k 7. januáru 2022.

1.3 Proces riadenia rizík

Riadenie rizík je **nepretržitý proces**. Aj vzhľadom na rozmanitý charakter rizík, ktoré sa v čase vyvíjajú, resp. pribúdajú nové riziká, je potrebné, aby tento proces prebiehal **periodicky**. Celý proces riadenia rizík môžeme rozčleniť do štyroch, resp. šiestich fáz, ako zobrazuje obrázok 1.3.

Obrázok 1.3 **Proces riadenia rizík**

Zdroj: Vlastné spracovanie.

Proces riadenia rizík začína fázou identifikácie rizík, pričom po nej nasleduje analýza a kvantifikácia rizík, ktoré môžu byť realizované buď v rámci jednej fázy, alebo v nadväzujúcich fázach. Nasleduje rozhodovanie a reakcia na riziko, kedy dochádza k voľbe metódy riadenia rizika. Záverečnými fázami sú implementácia, monitoring a kontrola, ktoré sa niekedy realizujú aj súčasne. Na celom procese riadenia rizík sa v poisťovniach podieľajú všetky oddelenia poisťovne, ktoré navzájom spolupracujú, pričom sa uplatňuje holistický prístup.

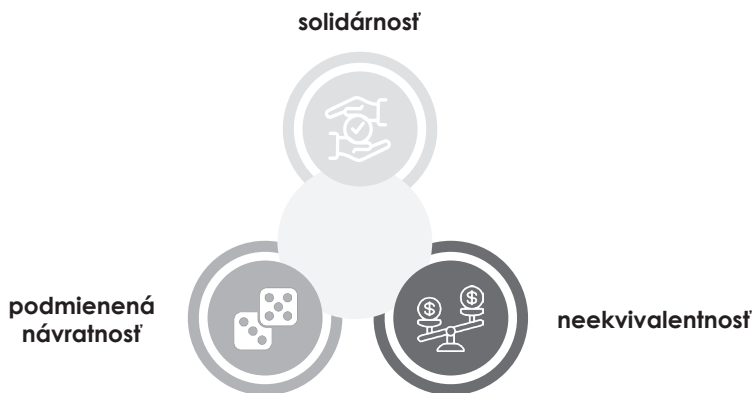
1.3.1 Identifikácia rizík

Celý proces riadenia rizík začína identifikáciou **rizikových expozícií** a rizikových faktorov. Je veľmi dôležité venovať tejto fáze dostatočnú pozornosť, keďže každé riziko, ktoré nebolo identifikované, sa automaticky stáva skrytou hrozbou. Následky neidentifikovanej expozície tak v budúcnosti bude musieť znášať subjekt sám. Kľúčové je stanovenie **komplexného súboru všetkých potenciálnych rizík**, ktoré by mohli mať určitý vplyv (negatívny alebo pozitívny) na akúkoľvek činnosť subjektu. Vzhľadom na komplexnosť a previazanosť rôznych rizík je kľúčové v tejto fáze aj vnímanie rôznych súvislostí a ekonomických dosahov rizikových expozícií.

princípe. Uvedené spôsoby preberania rizík predurčili v určitej miere súčasnú formu poistných vzťahov, ktoré sú aj predmetom zamerania tejto kapitoly.

3.1 Poistné vzťahy a ich princípy

Dôvodom vzniku poistných vzťahov je snaha zmierniť nepriaznivé dosahy prejavu rizík. **Poistné vzťahy** vznikajú v procese prenosu rizika, pri tvorbe, rozdeľovaní, použití a spravovaní poistného fondu na úhradu peňažných potrieb vznikajúcich ekonomickým subjektom v súvislosti s merateľnými negatívnymi dôsledkami náhodnosti. Poistné vzťahy sú charakteristické iba pre odvetvie poisťovníctva, čím sa stávajú nezameniteľnými a nezastupiteľnými. Ich špecifickosť vychádza z **princípov, na ktorých poistenie funguje**.

Obrázok 3.1 Princípy poistenia

Zdroj: Vlastné spracovanie.

Solidárnosť, resp. solidarita (angl. *Solidarity*) je kľúčovým princípom poistných vzťahov. Znamená, že členovia rizikového spoločenstva znášajú následky negatívneho prejavu rizika spoločne. Predovšetkým spoločne vytvárajú poistný fond, z ktorého budú uhrádzané škody. Solidárnosť má vo všeobecnosti niekoľko cieľov (Tomeš, 2010):

- **spoločenský rozvoj** (Engliš, 1916);
- boj **proti spoločenskému zlu**, ako sú choroba, negramotnosť, záhaľka, núdza a zanedbanosť (Beveridge, 1942);
- úsilie **zachovať dôstojnosť človeka a jeho právo žiť slobodne** a participovať na sociálnych procesoch (Charta základných práv EÚ, 2000);
- **úsilie o sociálne začlenenie** (angl. *Social Inclusion*) a **proti vylúčenosti** (angl. *Social Exclusion*) občanov tým, že sa im zachová dostupnosť zdrojov a zdravotných, vzdelávacích a sociálnych služieb ako podmienok dôstojného spoločenského bytia človeka (Amsterdamská zmluva EÚ a následné nariadenia EÚ).

PRÍKLAD Z PRAXE

Manželia si poistili svoj rodinný dom a jeho zariadenie pre prípad zničenia akýmkoľvek rizikom. Po vzniku elektrického skratu, ktorý spôsobil požiar, došlo ku kompletnému zničeniu rodinného domu. Prostredníctvom poistenia však boli manželka odškodnení z uzatvoreného poistenia a bolo im vyplatené poistné plnenie v takej výške, aby si mohli postaviť porovnateľný dom v rovnakom štandarde, aký užívali pred vznikom požiaru. Samotné prostriedky z poistného plnenia slúžili na zachovanie rovnakej situácie ako pred vznikom škody, a teda manželka by si nemohli postaviť bez využitia dodatočných vlastných zdrojov rodinný dom, ktorý by bol väčší alebo luxusnejší, ako ich pôvodný. Poistenie nie je teda nástrojom na zlepšenie finančnej alebo životnej situácie.

4.3 Prínosy poistenia pre spoločnosť a náklady spoločnosti vo vzťahu k poisteniu

Poistenie je v úzkej interakcii s ekonomickou činnosťou všetkých subjektov v hospodárstve, pretože je jednou z možností, ako spravovať riziká jednotlivcov, podnikov a štátu. Bez poistenia by nebol možný ekonomický rast a rozvoj v takom meradle, ako ho zažívame. Poistenie ako významný finančný nástroj má nezastupiteľné úlohy a prínosy pre spoločnosť. Treba však vnímať aj náklady spoločnosti vo vzťahu k poisteniu.

4.3.1 Prínosy poistenia pre spoločnosť

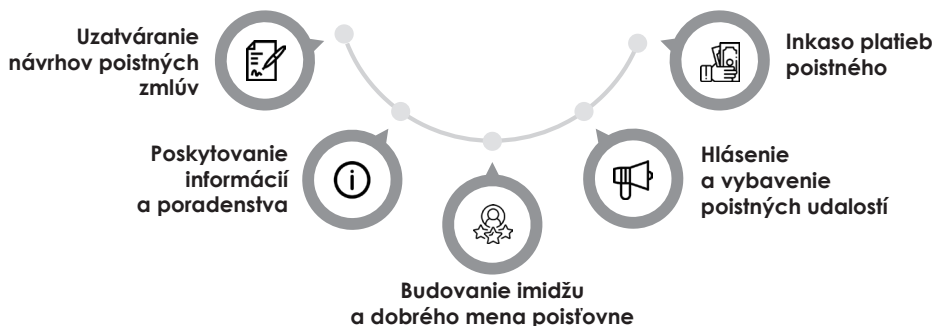
Poistenie slúži na ochranu existujúcich hodnôt, tzn. vo svojej podstate nevytvára novú hodnotu. Má však nezastupiteľné úlohy, bez ktorých by ekonomický rast a rozvoj spoločnosti prebiehal oveľa zložitejšie. Mohlo by sa dokonca stať, že by sa niektoré investičné zámery ani nere realizovali. Základné sociálne a ekonomické benefity poistenia zahŕňajú (Rejda a McNamara, 2017):

- odškodnenie strát;
- zníženie obáv a strachu;
- akumulácia kapitálu a redistribúcia finančných prostriedkov vo forme zdroja investičných fondov;
- prevencia strát;
- zvýšenie bonity.

Odškodnenie strát

Odškodnenie umožňuje jednotlivcom a rodinám **obnoviť svoju pôvodnú finančnú situáciu**, tzn. naďalej žiť v podobnom finančnom rozpoložení, aké mali pred vznikom poistnej udalosti. Vďaka tomu si môžu udržať úroveň svojho finančného zabezpečenia. Keďže poistení dostanú poistné plnenie vo výške vzniknutej straty alebo jej časti,

AKTIVITY POBOČKOVEJ SIETE

Obrázok 7.3 Aktivity pobočkovej siete

Zdroj: Vlastné spracovanie podľa Gürtler, 2015.

E-insurance je spojené so širšou digitalizáciou poisťovníctva a distribúciou poistenia prostredníctvom internetu. Ide o priame spojenie poisťovne s klientom, ktoré je k dispozícii 24 hodín denne, 7 dní v týždni, kde sa predajom prostredníctvom internetu výrazne znižujú akvizičné náklady, poistenie sa stáva dostupnejšie pre širšiu skupinu klientov a umožňuje poisťovniam vstup na nové trhy.

⌘ ZAUJÍMAVOŠŤ

Internetové poisťovacie portály

Existujú portály, kde je dostupná ponuka od väčšiny poisťovní, ktoré však nie sú prevádzkované poisťovňou, ale nezávislým sprostredkovateľským subjektom. Umožňujú uzatvoriť online poistenie s okamžitou platnosťou. Väčšinou ide o jednoduchšie formy poistenia ako povinné zmluvné poistenie, havarijné poistenie, cestovné poistenie, úrazové poistenie a iné.

Internetové poisťovacie portály prinášajú širokú škálu online ponuky vybraných poisťných produktov na slovenskom poisťnom trhu s možnosťou okamžitého dojednanie poisťnej zmluvy podľa preferencie klienta. Výhodou online portálov je okamžitá porovnateľnosť aktuálnych poisťných produktov, ich krytia a ceny s možnosťou následného dojednanie poisťnej zmluvy. Cez internetový poisťovací portál sa poisťná zmluva uzatvára za cenu porovnateľnú s online cenou priamo na stránke vybranej poisťovne, pričom poisťné sa uhrádza priamo na účet vybranej poisťovne, nie poisťovacieho portálu. Portál získava finančnú odmenu od poisťovne v podobe provízie, ktorá sa spravidla určuje percentuálnou sadzbou z uhradeného poisťného. V ďalšom období môže portál klienta informovať o nových možnostiach na poisťnom trhu, resp. o výhodných ponukách niektorých poisťovní.

9 ŽIVOTNÉ POISTENIE

„Nie je dôležité, čo s nami život urobí, ale čo my urobíme so životom.“

Gerhard Uhlenbruck

Cieľ a zameranie kapitoly:

- ☞ vysvetliť význam životného poistenia pre rôzne skupiny osôb;
- ☞ definovať životné poistenie, jeho potrebu a riziká v životnom poistení;
- ☞ charakterizovať pojem predčasná smrť a jej dôsledky na rôzne typy rodín a domácností;
- ☞ charakterizovať základné produkty životného poistenia a vybrané pripoistenia v životnom poistení;
- ☞ vysvetliť využitie úmrtnostných tabuliek a komutačných čísel;
- ☞ priblížiť matematiku životného poistenia, rovnicu ekvivalencie a výpočet netto poistného v životnom poistení.

Životné poistenie, ktoré kryje následky nepriaznivých životných udalostí, je jedinečným nástrojom riadenia rizík jednotlivcov, rodín, ale aj členov jednej domácnosti vo vyspelých krajinách. Životné poistenie prechádzalo rôznymi etapami svojho vývoja. Kým v minulosti sa využívalo na jednej strane na tvorbu úspor pri súčasnom krytí nepriaznivých následkov rizík, tak v súčasnosti jeho najdôležitejšia úloha súvisí s podstatou samotného poistenia, ktorou je zmiernenie následkov negatívneho prejavu rôznych druhov rizík súvisiacich so životom a zdravím. Hoci si mnohí ľudia cenia svoj život viac ako akýkoľvek majetok, pri ich poistnom krytí to častokrát tak nevyzerá. V kapitole venovanej životnému poisteniu sa zameriame na ekonomický význam životného poistenia v riadení rizík jednotlivcov a ich rodín a poukážeme aj na špecifiká jednotlivých produktov v životnom poistení.

9.1 Charakteristika a význam životného poistenia

Životné poistenie (angl. *Life Insurance*) môžeme vymedziť ako komplexný poistný produkt, ktorý umožňuje jednotlivcom a rodinám aktívne manažovať **neistotu spojenú s predčasnou smrťou alebo budúcimi príjmami** pri súčasnej maximalizácii ich očakávanej užitočnosti z hľadiska **spotreby a zanechania dedičstva** pre pozostalých. Z uvedenej charakteristiky je teda zrejmé, že životné poistenie slúži predovšetkým na zmiernenie **finančných následkov** nepriaznivých životných udalostí a nie na zamedzenie alebo zníženie pravdepodobnosti vzniku nepriaznivých udalostí. Životné poistenie predstavuje aj efektívny spôsob **transformácie neočakávanej veľkej straty** (poistnej udalosti),

Prostriedky poistného plnenia môžu slúžiť na finančnú výpomoc pri financovaní hospitalizácie predovšetkým prostredníctvom krytia nákladov na kvalitnejšiu liečbu alebo nadštandardnú zdravotnú starostlivosť (napr. na úhradu poplatkov za nadštandardnú izbu). Pripoistenie okrem hospitalizácie súvisiacej s úrazom a chorobou môže kryť aj hospitalizáciu súvisiacu s tehotenstvom a pôrodom. V pripoistení sa spravidla určuje aj maximálna doba, počas ktorej možno vyplácať denné odškodnenie.

Pripoistenie oslobodenia od platenia poistného

V prípade dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu poistného, ktoré sa spája s priznaním plnej invalidity, je poistník zbavený povinnosti platiť bežné poistné za poistnú zmluvu, ktoré za neho uhrádza poisťovateľ.

Dôvodom priznania plnej invalidity, viažucej sa na toto pripoistenie, môže byť úraz alebo choroba, ktoré nastali po začiatku platnosti poistenia. V prípade choroby sa spravidla určuje časový odklad platnosti oslobodenia (napr. podmienkou je nastanie invalidity najmenej po dvoch rokoch od začiatku poistenia).

Pripoistenie bolestného a odškodného za chirurgický zákrok

Pripoistenie kryje riziko súvisiace s operačnými zákrokmi pre chorobu, úraz alebo tehotenstvo. V prípade operácie sa poistenému po splnení podmienok vyplatí poistné plnenie vo výške vymedzeného percenta podľa odškodňovacích tabuliek poisťovne zo zmluvne dohodnutej poistnej sumy.

9.4 Poistná matematika v životnom poistení

Poistná matematika je dôležitou súčasťou dnešného poisťovníctva. Je to veľmi široká a komplexná oblasť poistnej teórie. Preto sa v nasledujúcich podkapitolách budeme venovať vybraným problémom z poistnej matematiky životného poistenia.

9.4.1 Úmrtnostné tabuľky

V životnom poistení sa na výpočet miery rizika využívajú úmrtnostné tabuľky. Zjednodušene môžeme povedať, že je to záznam o predpokladanej úmrtnosti obyvateľstva. Úmrtnostnými tabuľkami sa zaoberá poistná matematika a niekedy sa nazývajú aj tabuľkami ďalej žijúcich. Na základe úmrtnostných tabuliek vie poisťovňa napríklad určiť, koľko novonarodených detí sa dožije prvého, druhého, tretieho a ďalších rokov života. Pre poisťovne je to dôležité z hľadiska určenia pravdepodobnosti, či sa poistený dožije alebo nedožije konca poistnej doby. Každá úmrtnostná tabuľka je matematickým modelom zostaveným na základe dlhoročného zberu dát, vedeckých výskumov. Na základe štatistiky a pravdepodobnosti sa zistili určité zákonitosti v procese úmrtnosti obyvateľstva a tieto sa transformovali do štruktúrovanej podoby vo forme úmrtnostných tabuliek. Dôležitú úlohu tu zohráva aj už skôr spomínaný zákon veľkých čísel.

10 NEŽIVOTNÉ POISTENIE

Neživotné poistenie zväčša kupujeme častejšie ako životné poistenie, hoci si svoj život a život najbližších ceníme viac ako akýkoľvek majetok.

Cieľ a zameranie kapitoly:

- ☞ definovať neživotné poistenie;
- ☞ vysvetliť význam neživotného poistenia;
- ☞ vymedziť potrebu neživotného poistenia a riziká v neživotnom poistení;
- ☞ charakterizovať zodpovednosť a jej dôsledky pre rôzne skupiny klientov;
- ☞ charakterizovať vybrané produkty neživotného poistenia;
- ☞ vysvetliť mechanizmus podpoistenia a nadpoistenia v neživotnom poistení;
- ☞ priblížiť poistnú matematiku neživotného poistenia, výpočet spoluúčasti v neživotnom poistení, škodové ukazovatele a výpočet netto poistného v neživotnom poistení.

Neživotné poistenie, ktoré kryje následky nepriaznivých udalostí spojených so zdravím, majetkom a zodpovednosťou, je efektívnym nástrojom riadenia rizík fyzických aj právnických osôb naprieč všetkými úrovňami národného hospodárstva. Ohrozenia, ktoré sú predmetom krytia v neživotnom poistení, môžeme rozdeliť medzi majetkové riziká a riziká spôsobené ľudskou činnosťou, no zaraďujeme k nim aj riziká spojené so zodpovednosťou v občianskej, ale aj podnikateľskej existencii. Neživotné poistenie má v spoločnosti a ekonomike každej krajiny enormný význam. Bez jeho existencie by mnoho ľudí skončilo bez domova po akejkoľvek prírodnej katastrofe za predpokladu, že by sa im nepodarilo získať iné (zväčša verejné) zdroje na zmiernenie následkov škôd. Podnikateľský sektor by tiež výrazne trpel bez existencie neživotného poistenia, pretože by mnoho podnikateľov nebolo schopných znášať finančné následky súvisiace s prejavmi nových druhov rizík a vysokou zodpovednosťou za ich činnosť, výroby a ponúkané služby.

10.1 Charakteristika a význam neživotného poistenia

Neživotné poistenie (angl. *Non-life Insurance*)⁵⁵ môžeme vymedziť ako komplexný poistný produkt kryjúci širokú škálu rizík **neživotného charakteru** súvisiacich s majetkom, zodpovednosťou alebo zhoršením zdravia (príp. smrti), ktorý slúži na zmiernenie

⁵⁵ Niekedy sa v zahraničnej literatúre môžete stretnúť aj s označením *P&C Insurance*, ktoré súhrnne označuje poistenie majetku a zodpovednosti – *Property & Casualty*.

- úhyn, úraz, krádež a strata zvierat počas prepravy;
- náklady na dezinfekciu, dezinfekciu, deratizáciu a iné.

Poistenie hospodárskych zvierat má s poistením plodín mnohé spoločné atribúty, ako je spôsob poistenia, kedy sa môže poistiť celá skupina chovaných zvierat alebo len určitý výber druhu zvierat s možnosťou výberu konkrétneho zvierata chovaného na osobitný účel (napr. plemenné býky, závodné kone a pod.). Taktiež sa v poistení spravidla uplatňuje spoluúčasť poisteného.

Poistenie hospodárskych zvierat má v poslednom období veľký význam predovšetkým pri krytí infekčných chorôb, pri ktorých dochádza k hromadným porážkam zvierat na základe úradného rozhodnutia. Aj preto slúži súkromné poistenie hospodárskych zvierat ako účinný prostriedok riadenia rizík chovateľov v poľnohospodárskej produkcii (napr. aj v súvislosti s výskytom afrického moru ošípaných alebo vtácou chrípkou).

10.3.2 Poistenie zodpovednosti

Poistenie zodpovednosti za škody kryje situácie, kedy môže poistený ako fyzická alebo právnická osoba spôsobiť svojou činnosťou **škodou inému subjektu (poškodenému)**, pričom poistený nesie zodpovednosť za túto škodu. Škody môžu mať charakter majetkových strát, finančných strát alebo ujmy na zdraví. Predmetom poistenia zodpovednosti je teda právny vzťah (zodpovednosť za škodu) a poistnou udalosťou je vznik povinnosti poisteného uhradiť vzniknutú škodu inému subjektu, o čom spravidla rozhoduje súdne konanie alebo iný orgán štátnej správy (Ducháčková, 2015).

V poistení zodpovednosti je príjemcom poistného plnenia po priznaní nároku na náhradu škody tretia strana (poškodený). Poistený klient, ktorý poistenie zodpovednosti uzavrel a zároveň aj škodu spôsobil, sa prostredníctvom poistného krytia zabezpečuje pred následkami svojho konania voči iným subjektom (poškodeným). Poistovateľ poskytuje poistné plnenie priamo poškodenému, čo na jednej strane odbremení poisteného od prípadného finančného vyrovnania a na druhej strane poskytne poškodenému včasné vyrovnanie jeho nárokov z poistnej udalosti. Celý proces mechanizmu zodpovednostného poistenia názorne zobrazuje aj nasledujúci obrázok 10.11.

Obrázok 10.11 Vzťahy v poistení zodpovednosti

Zdroj: Vlastné spracovanie.

10.4 Poistná matematika v neživotnom poistení

Aj v neživotnom poistení zohráva poistná matematika dôležitú úlohu. Poistovňa síce v produktoch neživotného poistenia pozná svoje záväzky, ktoré prijala do poistenia, nevie však určiť s istotou jej výdavky na poistné plnenia v budúcnosti.

Poistné v neživotnom poistení možno stanoviť troma základnými spôsobmi, a to: **na základe princípu ekvivalencie**, ktorý vychádza z princípu, že príjmy sa rovnajú výdavkom, **škodovými ukazovateľmi** a **škodovými tabuľkami**.

Princípu rovnice ekvivalencie sme sa venovali v kapitole 9 v časti týkajúcej sa poistnej matematiky v životnom poistení. Keďže podstata výpočtu poistného pomocou rovnice ekvivalencie pri životnom a neživotnom poistení je podobná, v ďalšom texte sa zameriame na špecifické metódy, ktoré sa využívajú iba v neživotnom poistení, a to škodové ukazovatele a škodové tabuľky.

10.4.1 Škodové ukazovatele a výpočet ceny neživotného poistenia

Škodové ukazovatele sa využívajú, ak sú k dispozícii spoľahlivé štatistické údaje charakterizujúce škodový priebeh z minulých období. Slúžia na správne zhodnotenie minulého škodového priebehu a umožňujú zistiť dostatočnosť výšky poistného. Medzi najdôležitejšie škodové ukazovatele patria (Pastoráková a Brokešová, 2013):

- **Škodová potreba** – stanovuje priemerné plnenie na jedného poisteného. Hodnotu toho ukazovateľa zistíme na základe nižšie uvedeného vzťahu:

$$\text{Škodová potreba} = \frac{\text{suma vyplateného poistného plnenia za rok}}{\text{počet platných poistení za rok}} \quad (39)$$

- **Škodová frekvencia** – stanovuje, koľko poistných udalostí pripadá priemerne za rok na určitý zvolený počet poistení (1, 100 alebo 1 000 poistení). Hodnotu tohoto ukazovateľa zistíme nasledovne:

$$\text{Škodová frekvencia} = \frac{\text{počet škôd za rok}}{\text{počet poistných plnení za rok}} \quad (40)$$

- **Priemerné odškodnenie (priemerná škoda)** – totožné sú len pri ručení na plnú hodnotu. Ich výšku zistíme ako:

$$\text{Priemerné odškodnenie} = \frac{\text{suma vyplatených poistných plnení za rok}}{\text{počet poistných udalostí za rok}} \quad (41)$$

- **Škodová kvóta (škodovosť)** – poukazuje na výnosnosť alebo stratovosť daného poistenia. Hodnota sa nachádza v intervale od nuly po jedna (čím sa viac blíži k nule, tak je poistné postačujúcejšie na výplatu poistných plnení). Výšku škodovej kvóty vyjadruje nižšie uvedený vzťah:

$$\text{Škodová kvóta} = \frac{\text{suma vyplateného poistného plnenia za rok}}{\text{suma prijatého poistného za rok}} \quad (42)$$